

План-конспект для першого уроку 2015-2016 навчального року

«Вона на світі одна-єдина, наша Україна»

Мета: розширити й поглибити поняття громадянськості; виховувати в учнів почуття патріотизму, національної гордості, поваги до державних символів, любові до рідного краю і особистої причастності до всього, чим живе народ.

(На дошці плакат із державними символами, вислови про Батьківщину.)

Учитель:Що таке Батьківщина? Де вона починається? Яку роль відіграє в житті людини і як впливає на її долю?

На ці питання у кожній людині своя відповідь. Для одного Батьківщина — це зруйнований дім та спогади про страшні дні війни, яка прийшла так несподівано, замінивши веселий спів пташок на гуркіт снарядів. Для іншого Батьківщина — це дитинство серед мальовничих гір, безмежних полів та дзюркотливого струмочка. Але для всіх людей Батьківщина — це країна, яка дала життя. Безперечно, любов до Батьківщини починається з любові до рідної домівки, до своєї мови.

Учениця 1: 1.Я - українка!

Горджуся й радію,
Що рідною мовою
Я володію,
Шевченковим словом
Умію писати,
Слова мелодійні
І вірші складати.

Учениця 2:Я - українка!

Живу в Україні,
на вільній, єдиній
Моїй Батьківщині,
Де все мені в радість:
Ліси і садки.
Озера й річки,
І глибокі ставки,
Лани неосяжні,
І гори, й долини,
Цвіт білосніжний
У лузі калини.
В душі моїй солодко
Грає сопілка,

Бо я з України,
Бо я - українка! О. Василенко

Відеоролик « Люблю я Україну» (пісня К.Бужинської)

Учитель: Кожен народ має свої священні символи, які уособлюють його самобутність, національну єдність. Вони покликані підносити дух нації у боротьбі за свободу, самоутвердження, за власну самостійну державу.

Непростою була доля українських символів: їх забороняли й відтворювали, обожнювали й люто ненавиділи. Українські патріоти йшли на смерть заради того, щоб сьогодні ми мали державний гімн, прапор і герб.

Відповідно до статті 20 Конституції України (1996р.) державними символами України є Державний герб України, Державний прапор України і Державний гімн України.

«ГОЛОВНИЙ ЗАКОН УКРАЇНИ - КОНСТИТУЦІЯ»

У державі все повинно бути затверджено, повинен існувати закон, за яким вона існує. Такий закон називається Конституцією. Існує він і у нашій суверенній державі. Конституція (основний Закон України) була прийнята 28 червня 1996 року — цей день став святковим у нашому календарі.

Ми всі, дорослі і маленькі, — громадяни України. А всі громадяни мають рівні права і обов'язки. А які права мають громадяни в Україні? (Право на працю; на безкоштовне навчання у школі і вузах; право на відпочинок; на свободу слова; недоторканість; право на житло і т. д.).

А які обов'язки мають люди? Люди повинні наполегливо трудитися, щоб Україна була процвітаючою державою. Кожен громадянин зобов'язаний захищати свою Вітчизну. Діти повинні старанно вчитися, щоб у майбутньому здобути професію і працювати на благо України. Діти повинні любити свою Батьківщину, бути її патріотами. А ще діти повинні привчатися до різної праці, допомагати батькам. Обов'язок кожного — неухильно дотримуватися Конституції України, не порушувати права і свободи, честь і гідність інших людей.

Словничок

Державні символи— закріплені в законодавстві країни офіційні знаки, чи звукові вираження, що в короткій формі виражають одну чи кілька ідей політичного або історичного характеру і символізують суверенітет держави.

Учень 1 :

Прапор — це державний символ,
він є в кожній державі;
це для всіх ознака сили,
це для всіх — ознака слави.
Синьо-жовтий прапор маєм:
синє небо, жовте жито;

прапор свій оберігаєм,
він святиня, знають діти.
Прапор свій здіймаєм гордо,
ми з ним дужі і єдині,
ми навіки вже є народом,
українським в Україні.

Н. Поклад

Учень 2 :

Державний Прапор України - стяг з двох рівновеликих горизонтальних смуг синього і жовтого кольорів. Верхня смуга - синього кольору, нижня - жовтого. Співвідношення ширини прапора до його довжини - 2:3.

Поєднання кольорів синього і жовтого може трактуватися багатозначно. Це й чисте, мирне, безхмарне небо, що простягнулося над жовтим кольором хлібного лану - символом мирної праці і достатку. Це і поєднання символів життя - Золотого Сонця у Синьому Космосі. Однак, головна ідея синьо-жовтого - це гармонія Космосу, Сонця, Землі та всього живого, що є на землі.

Ці кольори вперше з'явилися в 1410 р. на корогвах Галицько-Волинського князівства: на синьому полі був зображений золотий лев.

Великого розквіту набуло українське прапорництво у героїчну козацьку добу. Тоді з'явився новий прапор – малинового кольору, який став основним у козаків. Сині і жовті барви використовувалися під час війни під проводом Б.Хмельницького. Потім їх почали використовувати Українські Січові стрільці та Українська Повстанська Армія. Вибір кольорів був умотивований такими міркуваннями.

Жовтий колір - це колір пшеничної ниви, колір хліба, зерна, що дарує життя всьому суццюму на землі, це колір жовтогарячого сонця, без лагідних променів якого не дозрів би, не заколосився б хліб. Це символ достатку українського народу. Блакитний, синій колір - це колір ясного, чистого, мирного неба. Це колір води, без якої не дозрів би хліб. І ще - це колір миру.

4 вересня 1991 р. над будинком Верховної Ради України з'явився національний синьо-жовтий прапор. Такий же стяг піднімався під час візиту Голови Верховної Ради України Л.М.Кравчука до США і Канади у вересні – жовтні 1991р..

28 січня 1992р. Верховна Рада України затвердила синьо-жовтий прапор Державним прапором.

Учень 3 :

Наш герб – тризуб,
Це воля, слава й сила;
Наш герб – тризуб.
Недоля нас косила,
Та ми зросли, ми є,

Ми завжди будем,
Добро і пісню
Несемо ми людям.
Н. Поклад

Учениця 3:

Герб - це символ влади. Золотий тризуб на синьому тлі – дуже давній знак. Він зустрічається ще за часів Князівської України, зокрема на монетах київського князя Володимира Великого. Отже, нашому гербу – понад тисячу років!

Багато істориків висловлюють свій погляд на історію походження тризуба. Одні вважають його зображенням церковного світильника або якоря; інші – голуба. Є думка, що князівський знак-тризуб символізує місто Київ, яке виникло на трьох пагорбах: Старокиївському, Щекавиці, Хоревіці.

Є й інші погляди. Число "три" завжди вважалося казковим, чарівним. У народних казках йдеться про трьох богатирів, три бажання, які виконують чарівники, три дороги, що лягають перед казковими героями. Отже, у тризубі відображено триєдність життя. Це Батько-Мати-Дитя. Вони символізують собою Силу-Мудрість-Любов.

Учень 4 :

Слова палкі,
Мелодія вродлива, -
Державний Гімн
Ми знаємо усі.
Для кожного села,
Містечка, міста –
Це клич один
З мільйонів голосів.
Це наша клятва,
Заповідь священна,
Хай чують
Друзі й вороги,
Що Україна вічна,
Незнищенна,
Від неї лине
Світло навкруги.
Н. Поклад

Учениця 4:

Слово « *гімн*» грецького походження (похвальна пісня) – урочиста пісня, прийнята як символ державної національної єдності. Гімн - це хвалебна пісня своїй Батьківщині, в якій народ висловлює побажання бути вільним, щасливим, жити в достатку.

Слова Національного Гімну «Ще не вмерла України...» написав у 60-х роках ХІХ століття відомий український поет Павло Чубинський. Музику - західноукраїнський композитор Михайло Вербицький.

Із гімну починають надзвичайні масові події, урочисті збори. Слухають і виконують гімн стоячи.

Презентація про символи

Учитель: Ми поговорили про державні символи. А з чим ще у вас асоціюється Україна?

(Відповіді учнів про народні символи)

Наші пращури дуже любили природу і вірили в існування добрих і злих сил у ній. Щоб захиститись від них, люди створювали обереги.

Оберіг - це талісман, що лікував і оберігав свого власника. Із їх допомогою народ зберіг свою родову пам'ять, історію, культуру. Оберіг - це чарівний предмет, що захищав свого власника або звеличував його можливості.

«ОБЕРЕГИ УКРАЇНИ»

. Народним символом українців є батьківська хата і святий хліб, вишитий рушник і материнська пісня, верба і калина, і хрещатий барвінок, дивовижна писанка, і вірний своєму краю лелека. Всі вони — наші давні і добрі обереги.

Учениця. Батьківська хата — наша берегиня і родинне вогнище.

РОДИННЕ ВОГНИЩЕ

Горять барвисті рушники. Гордістю кожної оселі був вишитий рушник. Від сивої давнини і до наших днів і у радості, і в горі рушник був незмінною частиною нашого добробуту. Рушники висіли скрізь — на вікнах, на образах. Без рушника не обходилася жодна подія у людському житті. По всій Україні поширений звичай перев'язувати рушниками сватів у разі згоди дівчини на одруження. А коли син вирушав у далеку дорогу, мати дарувала йому рушник, як оберіг від лиха і бажала, щоб рушником йому стелилася дорога в житті.

Учениця 5:

Я дарую тобі оберіг
Не на згадку - на радість і долю!
Хай зігріє він сонцем поріг,
Хай врятує він душу від болю.

(Звучить «Пісня про рушник»).

Ведуча. За всіх часів і в усіх народів було найбільшою святістю, коли лежав на столі хліб. Хліб був мірилом життя. Будь-яке свято не обходилося без паляниці. Народжувалася дитина — йшли з хлібом, справляли весілля чи будували хату — неодмінно приходили з хлібом, дорогих гостей зустрічали хлібом-сіллю.

Ведучий. Майже в усіх народів є улюблені рослини-символи. У канадців — клен, у росіян — берізка, а у нас — верба і калина. Правду каже прислів'я: «Без верби та калини нема України».

Калина — це символ рідної землі, отчого краю, батьківської хати. Калинонька — це образ мами, батька, родини, цілого роду нашого прекрасного краю. Про калину складено багато пісень, віршів, легенд. Послухайте одну з них.

Учень.

Не цурайтесь мови, люди,
Не цурайтесь роду.
Як зачухне рідне слово —
Не буде народу.

Учень 5:

Одна Батьківщина, і двох не буває,
Місця, де родилися, завжди святі.
Хто рідну оселю свою забуває,
Той долі не знайде в житті.

У рідному краї і серце співає,
Лелеки здалека нам весни несуть.
У рідному краї і небо безкрає,
Потоки, потоки, мов струни, течуть.

Тут мамина пісня лунає і нині,
Її підхопили поля і гаї.
Її вечорами по всій Україні
Співають в садах солов'ї.

І я припадаю до неї устами,
І серцем вбираю, мов спраглий води.
Без рідної мови, без пісні,
Без мами збідніє, збідніє земля назавжди.

М. Бакая

Відеокліп « Україна – це ми »